

Zápis pracovní skupiny pro přípravu strategie implementace programu BfHI 2018 (dále také jen „PS“) ze dne 27. března 2023

Místo a čas konání: Zoom, 9:00-11:00 hod

Přítomné členky a členové

Jméno a příjmení členy/členky	Instituce	Střet zájmů
Hradecká Lucie (<i>předsedkyně</i>)	Odbor rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR	NE
Hrdličková Kristýna	Národní ústav duševního zdraví	NE
Jirásková Vlasta	Laktační poradkyně, nezávislá odbornice	NE
Königsmarková Ivana	Unie porodních asistentek, z. s.	NE
Kredbová Andrea	SpoKojení, z. s.	NE
Luhanová Lenka (<i>zástupkyně B. Mackové</i>)	Státní zdravotní ústav	NE
Matějovská Iveta	Ministerstvo zdravotnictví (CAU)	NE
Menšíková Milada	Ministerstvo zdravotnictví (OZP)	NE
Paslerová Ráchel	Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK v Praze	NE
Plšková Ludmila	Svaz zdravotních pojišťoven ČR, z. s.	NE
Poloková Andrea	Mamila, o. z.	NE
Selinger Eliška	WHO Country Office Czech Republic	NE
Šturma Jan (<i>zástupce E. Selinger</i>)	WHO Country Office Czech Republic	NE
Topinková Michaela	Přirozené kojení	NE

Omluvené nebo nepřítomné členky a členové

Jméno a příjmení členy/členky	Instituce	Střet zájmů
Macková Barbora	Státní zdravotní ústav	NE

Přítomné hosty a hosté:

Jméno a příjmení hosta/hostky	Instituce	Střet zájmů
Majerčíková Aneta	Ministerstvo zdravotnictví (NAM)	NE

Za sekretariát Komise pro výživu kojenců a malých dětí: V. Hažlinská (*tajemnice*)

Program jednání pracovní skupiny pro přípravu strategie implementace programu BfHI 2018 ze dne 27. března 2023	
1. Úvod, doplnění členstva dle odbornosti	předsedkyně PS, tajemnice
2. Prezentace podnětu k důsledné implementaci BfHI v ČR a návrh struktury strategie	A. Majerčíková
3. Harmonogram prací, odložení úkolu na vládě	předsedkyně PS
4. Hodnocení dopadů na státní rozpočet	členky a členové Komise
5. Různé	členky a členové Komise

1. Úvod, doplnění členstva dle odbornosti

V úvodu předsedkyně PS L. Hradecká představila program jednání, který byl konsensuálně schválen. Následně přítomné vyzvala, aby se sobě navzájem představily, uvedly svoji odbornost a případně navrhly doplnění členstva PS o případné další odborníky a odbornice, kteří splňují požadavek absence střetu zájmů.

2. Prezentace podnětu k důsledné implementaci BfHI v ČR a návrh struktury strategie

Předsedkyně PS následně předala slovo přizvané A. Majerčíkové s její prezentací. A. Majerčíková, která aktuálně působí jako poradkyně náměstkyně J. Pavlovic na Ministerstvu zdravotnictví, je zároveň místopředsedkyní Pracovní skupiny k porodnictví při Radě vlády pro rovnost žen a mužů a také předsedkyní SpoKojení, představila Podnět Pracovní skupiny k porodnictví k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018 ze dne 9. června 2021.¹ Jedná se o podnět, který vláda – na doporučení Rady vlády pro rovnost žen a mužů – vzala na vědomí a na jehož základě usnesením ze dne 23. srpna 2021 č. 731 uložila ministru zdravotnictví ve spolupráci se zmocněnkyní vlády pro lidská práva zpracovat a předložit vládě do 1. června 2023 strategii k implementaci programu Světové zdravotnické organizace a UNICEF Baby-friendly Hospital Initiative 2018 v České republice.²

Vzápětí navázala představením vlastního návrhu struktury strategie k implementaci programu BfHI v ČR. Ten by měl obsahovat:

1. Popis současného stavu a definice stávajících nedostatků
2. Koordinační orgán pro kojení

¹ Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Pracovni_skupina_k_porodnictvi/Priloha-c-2-Podnet-k-dusledne-implementaci-BfHI-2018.pdf

² Blíže viz <https://odok.cz/portal/zvlady/jednani-detail/2021-08-23/>.

- strategický plán práce na 5 let a roční plán práce
- 3. Definice minimálních standardů péče ve všech nemocnicích (10 kroků k úspěšnému kojení - klinická část, úplné naplňování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka a navazujících rezolucí)
 - Integrace 10 kroků do všech relevantních národních dokumentů (vč. legislativy) a profesních standardů péče (LP, PA, pediatři, neonatologové, gynekologové/porodníci, anesteziologové, výživoví poradci)
 - Vzorová strategie výživy kojenců pro nemocnice
- 4. Zajistit kompetence zdravotníků a manažerů
 - kdo bude školit?
 - část školení může být formou online kurzu
- 5. Motivace a podpora nemocnic k dodržování standardů
 - transparentní zveřejňování dat + certifikace (SZÚ?) - vč. možnosti odebrat certifikát
 - Další možnosti motivace nemocnice
- 6. Technická asistence nemocnicím
 - vyškolený tým, dostatek zdrojů ke individualizované pomoci nemocnicím, financování transformace?
- 7. Pravidelná evaluace dodržování 10 kroků k úspěšnému kojení - efektivní a transparentní systém kontroly
 - Sběr dat - interní sběr (v nemocnicích) a externí (ÚZIS), vč. verifikace dat
 - interní kontrolní mechanismus v porodnicích
 - externí kontrolní mechanismus
 - aparát pod MZd – Komise pro výživu kojenců a malých dětí na základě dat ÚZIS
 - ze strany veřejnosti - předpokladem zveřejňování dat a průběžných zpráv
- 8. Komunikace programu BfHI před relevantním publikem - komunikační plán
- 9. Implementace strategie
 - gestoři, konkrétní úkoly
 - možný výběr nemocnic, které se recertifikují přednostně (např. fakultní nemocnice)
 - zajištění dostatečného a udržitelného financování programu a personálních kapacit na národní úrovni a v nemocnicích
 - Kontrola naplňování strategie BfHI na MZd (Komise pro výživu kojenců a malých dětí) a zmocněnkyně vlády pro lidská práva (PS k porodnictví)

L. Hradecká poděkovala A. Majerčíkové za prezentaci podnětu i za představení návrhu struktury strategie. Uvedla, že s návrhem struktury souhlasí a že jej měla možnost s A. Majerčíkovou diskutovat již minulý rok, neboť jej takto A. Majerčíková prezentovala loni na podzim i na související schůzce náměstka ministra zdravotnictví J. Pavlovice a zmocněnkyně vlády pro lidská práva K. Šimáčkové Laurenčíkové. L. Hradecká s ohledem na skutečnost, že A. Majerčíková byla zpracovatelkou a původní předkladatelkou podnětu, na základě kterého vznikla tato PS, považuje za klíčové, aby se také stala její členkou. L. Hradecká vysoce ocenila expertízu A. Majerčíkové a vyzvala ji, aby se do zpracování návrhu strategie aktivně zapojila z pozice řádné členky PS. A. Majerčíková s nominací do PS vyslovila souhlas.

E. Selinger uvedla, že momentálně probíhá školení školitelů WHO k BfHI, ale není si nyní jistá, jestli tam i Česká republika má svého zástupce. Slíbila, že to s J. Šturmou ověří.

Poté se omluvila a z časových důvodů se odpojila a nahradil ji J. Šturma.

3. Harmonogram práce, odložení úkolu na vládu

L. Hradecká představila PS návrh harmonogramu, který připravila a který počítá s vytvořením prvního draftu strategie do konce července a jeho schválením ze strany PS symbolicky během Světového týdne kojení (WBW) během prvního srpnového týdne. Zdůraznila, že se jedná o velice ambiciózní harmonogram a že podmínkou jeho dodržení je aktivní zapojení celé PS, průběžné připomínkování kapitol ze strany PS vč. zprostředkování zpětné vazby od příslušných odborných útvarů Ministerstva zdravotnictví (dále také jen „MZ“) tak, abych jejich připomínky bylo možné operativně zapracovat a nečekat na první zpětnou vazbu až ve vnitřním připomínkovém řízení. Další podmínkou je včasné shromáždění všech relevantních subjektů ke konzultaci a jejich oslovení dle harmonogramu, aby nedocházelo k procesnímu zdržení a tříštění konzultační fáze tím, že se budou doplňovat a oslovovat další subjekty pro konzultaci mimo stanovený proces. Návrh strategie by po schválení ze strany PS měl být v srpnu předložen k připomínce Komisi pro výživu kojenců a malých dětí a v září jí projednán a schválen. Poté by byl zaslán do připomínkového řízení vnitřního a vnějšího tak, aby do konce roku mohl být předložen vládě ČR.

Návrh harmonogramu přípravy Strategie BfHI – 1. část

ÚKOLY	LHŮTA	2023									
		BŘE	DUB	KVĚ	ČER	ČVC	SRP	ZÁŘ	ŘÍJ	LIS	PRO
Shromáždění podkladů	3 měsíce +										
Příprava dotazníku pro nemocnice	1 měsíc +										
Realizace dotazníkového šetření	2 měsíce										
Návrh kontrolního orgánu	1 měsíc +										
Analýza SZÚ	3 měsíce										
Modelové situace z terénu	2 měsíce										
Další podklady	3 měsíce +										
Shromáždění subjektů ke konzultaci	4 měsíce +										
Příprava 1. draftu Strategie BfHI	4 měsíce +										
Průběžné připomínkování kapitol	3 měsíce										
Schválení 1. draftu u příležitosti WBW	1 týden										

DNEŠNÍ JEDNÁNÍ

Návrh harmonogramu přípravy Strategie BfHI – 2. část

ÚKOLY	LHŮTA	2023											
		BŘE	DUB	KVĚ	ČER	ČVC	SRP	ZÁŘ	ŘÍJ	LIS	PRO		
Rozeslání schváleného draftu Komisi	1 den												
Lhůta pro připomínky Komise	2 týdny												
Zpracování návrhu vypořádání	4 dny												
Vyjádření PS k návrhu vypořádání	5 dnů												
Zasedání Komise schválení Strategie	1-2 týdny												
Vnitřní připomínkové řízení	1 týden												
Vypořádání připomínek z VPR	2 týdny												
Předložení do mezirezortního příp. řízení	2 týdny +												
Vypořádání připomínek z MPR	1 měsíc												
Zařazení strategie na program vlády	2 týdny +												
Schválení strategie vládou ČR	Do 2 týdnů												

DNEŠNÍ JEDNÁNÍ

Pro první fázi shromažďování podkladů navrhla L. Hradecká, aby byl do konce dubna připraven dotazník pro nemocnice, kterým by PS získala bližší představu o tom, jaká je současná praxe v porodnicích a jaká by byla odhadovaná finanční náročnost, pokud by porodnice měly implementovat program BfHI 2018. Samotné dotazníkové šetření je následně plánované na květen. Členky PS mají možnost navrhnout otázky do dotazníku do 12. dubna.

L. Hradecká se následně uvedla, že náměstek J. Pavlovic zmiňoval, že by SZÚ měl připravit analýzu finančních dopadů, ve které by bylo vyčíslené, jak se vyplatí podpora kojení jako prevence. Jednalo by se o zpřesnění původního odhadu SZÚ z roku 2019, podle kterého finanční dopady nepodpory kojení činí ročně 2-3 % HDP (tj. tedy okolo 100 miliard Kč).

Jako další podklady k přípravě uvedla L. Hradecká návrhy modelových situací, které v systému nyní řeší nejen zdravotníci a zdravotnice v nemocnicích, ale v rámci následné péče i porodní asistentky, registrující pediatr/pediatra, psychiatr/yně, duly, laktační poradkyně a další. O tyto návrhy modelových situací požádala přítomné do 12. dubna.

Pro shromáždění vstupních podkladů L. Hradecká požádala o seznam subjektů, které jsou zahrnovány do vnitřního připomínkového řízení na ministerstvu. Požádala V. Hažlinskou také o informace k lhůtám vnitřního připomínkového řízení do příštího setkání PS. Na základě těchto informací bude harmonogram případně dále zpřesněn.

L. Hradecká předala zpět slovo A. Majerčíkové, která připomněla, že součástí vypracované strategie by měl být i roční plán práce a strategická plán na 5 let Komise pro výživu kojenců a malých dětí.

L. Hradecká se obrátila na L. Luhanovou ke shrnutí úlohy SZÚ v přípravě strategie a následně k fungování v roli kontrolního orgánu certifikace BfHI 2018.

L. Luhanová uvedla, že nemá od ředitelky Mackové žádné další informace a nepředpokládá tedy, že by byla nyní spolupráce s MZ pevně dohodnutá. Osobně ale nevidí problém v participaci na případné analýze dopadů, která by se prováděla v tomto roce. L. Hradecká požádala L. Luhanovou, aby prováděná analýza byla – pokud možno – hotová v létě, aby mohla být ve strategii reflektována a příprava strategie mohla probíhat dle navrženého harmonogramu. L. Hradecká také požádala L. Luhanovou o sdílení podkladů z předchozí analýzy dopadů.³

K návrhu harmonogramu nebyly vzneseny žádné připomínky. PS návrh harmonogramu jednomyslně konsensuálně schválila s tím, že se obrací na předsedu Komise pro výživu kojenců a malých dětí, aby požádal o prodloužení termínu splnění úkolu ministra zdravotnictví ve spolupráci se zmocněnkyní vlády pro lidská práva zpracovat a předložit vládě strategii k implementaci programu Světové zdravotnické organizace a UNICEF Baby-friendly Hospital Initiative 2018 v České republice z 1. června 2023 na 31. prosince 2023. Tajemnice PS požádá předsedu Komise pro výživu kojenců a malých dětí, aby žádost o posunutí termínu předmětného úkolu projednal jak s ministrem zdravotnictví, tak se zmocněnkyní vlády pro lidská práva.

5. Různé

V rozpravě R. Paslerová zdůraznila potřebu přeložení podkladů od WHO do českého jazyka. J. Šturma v reakci slíbil, že zjistí, jestli by nebylo možné zadat překlady pod místní kanceláří WHO v ČR. V. Hažlinská přislíbila, že zjistí možnosti MZ se na překladech podílet.

R. Paslerová se také dotázala, jestli je v plánu pracovní skupiny řešit i následnou péči po propuštění z porodnice. A. Majerčíková reagovala, že to je samozřejmě také důležité, ale není to úkolem této pracovní skupiny, je to téma pro Komisi pro výživu kojenců a malých dětí.

L. Plšková se poté dotázala, jaký vztah má tato pracovní skupina k Národní komisi pro kojení, na což reagovala V. Hažlinská a uvedla, že tato komise byla pro nečinnost zrušena a nahrazena Komisí pro výživu kojenců a malých dětí.

L. Hradecká požádala o práci mezi dalšími schůzkami v online dokumentech a požádala V. Hažlinskou o zřízení sdíleného úložiště, které bude členkám a členům PS k dispozici.

R. Paslerová poprosila o nesdílení případných existujících dokumentů, které už k tomuto tématu na MZ vznikly. Také zdůraznila potřebu doplnit členy PS o odborníky, kteří nyní v PS zastoupení nejsou a dotázala se, jestli byli přizváni i členové zrušené komise. A. Majerčíková reagovala, že v roce 2020 na ministerstvu vznikl návrh metodického doporučení k BfHI, který však nebyl schválen, a požádala V. Hažlinskou, aby tento dokument dala PS k dispozici. V. Hažlinská za MZ doplnila, že osoby, které byly členy Národní komise pro kojení přizvány byly, ale kvůli střetu zájmů se nemohou stát členy Komise pro výživu kojenců a malých dětí. Z toho důvodu uvítáme návrhy na odborníky k oslovení. L. Hradecká se k této výzvě připojila, resp. připomenula svůj apel z úvodu jednání a požádala přítomné, aby se zamysleli do dalšího setkání nad konkrétními osobami z řad pediatričků/pediatrických a neonatologů/neonatoložek, kteří by se mohli na přípravě strategie implementace BfHI podílet.

R. Paslerová se omluvila z účasti na dalším jednání.

³ L. Luhanová následně tuto informaci o participaci SZÚ na předchozí analýze ověřovala a písemně zaslala vyjádření, ve kterém uvádí, že původní analýzu zpracovávala MUDr. Mydlilová, a ne SZÚ, a podklady tedy nemá k dispozici.

L. Hradecká se poté zástupkyň MZ zeptala, jak je to nyní s certifikovanými kurzy laktačního poradenství na MZ. I. Matějovská uvedla, že aktuálně MZ kurzy nepořádá, ale akreditaci udílí. L. Hradecká požádala I. Matějovskou, aby do příštího setkání zjistila, jaké organizace jsou nyní akreditované k provádění kurzů laktačního poradenství.

L. Hradecká poté požádala členky PS, aby do konce týdne přednostně připomínkovaly návrh struktury strategie od A. Majerčíkové. Zároveň požádala A. Majerčíkovou, jestli by s ohledem na expertízu, kterou disponuje, a také souhlas stát se členkou PS, mohla rovnou rozpracovat první dva body z navržené struktury do 7. května. K těmto kapitolám jí prostřednictvím tajemnice PS mohou členky posílat připomínky a podklady do 21. dubna.

Další online setkání PS si členky skupiny odhlasovaly na 18. dubna 9:00 - 11:00.

Příloha: Prezentace A. Majerčíkové (Podnět k důsledné implementaci BfHI v ČR a návrh struktury strategie)

Prezentace L. Hradecké (Příprava Strategie implementace programu BfHI 2018 v ČR - Návrh harmonogramu prací k projednání)

Shrnutí úkolů pro sekretariát, členky Pracovní skupiny:

1. Zjistit podrobnosti ke školení od WHO

Zodpovídá: E. Selinger

Termín: do dalšího setkání PS

2. Dotazník pro nemocnice - návrhy témat a otázek

Zodpovídá: členky PS

Termín: do 12. dubna

3. Modelové situace - návrhy

Zodpovídá: členky PS

Termín: do 12. dubna

4. Informace k připomínkovému řízení MZ

Zodpovídá: sekretariát Komise

Termín: do dalšího setkání PS

5. Analýza dopadů na kojení z předchozích let

Zodpovídá: L. Luhanová

Termín: do dalšího setkání PS

6. Zjistit možnost překladů materiálů WHO do ČJ

Zodpovídá: J. Šturma, E. Selinger, sekretariát Komise

Termín: do dalšího setkání PS

7. Zřízení sdíleného úložiště pro PS

Zodpovídá: sekretariát Komise

Termín: do dalšího setkání PS

8. Rozeslat rozpracovaný metodický pokyn k implementaci BfHI 2018 z roku 2020

Zodpovídá: sekretariát Komise

Termín: do dalšího setkání PS

9. Návrhy na odborníky a odbornice do PS

Zodpovídá: členky PS

Termín: na další setkání PS

10. Seznam akreditovaných organizací k laktačním kurzům

Zodpovídá: I. Matějovská

Termín: do dalšího setkání PS

11. Připomínky k navržené struktuře strategie implementace BfHI 2018

Zodpovídá: členky PS

Termín: do 2. dubna

12. Zaslat návrhy k 1. a 2. kapitole strategie

Zodpovídá: členky PS

Termín: do 21. dubna

13. Předložit první návrh 1. a 2. kapitoly strategie

Zodpovídá: A. Majerčíková

Termín: do 7. května

V Praze dne 27. března 2023

Zapsala: Veronika Hažlinská, tajemnice Komise pro výživu kojenců a malých dětí, ve spolupráci s Lucií Hradeckou, předsedkyní PS